

Postoje k etnickým a národnostním menšinám

- Rasy, národy a etnika produktem sociální konstrukce
- V sociálních vztazích se ale tyto kategorie chovají jako objektivně daná skutečnost
- Problém, když z této kategorizace vyplývá znevýhodnění

- Sociální exkluze - mechanismus, jenž odděluje jedince i celé skupiny od (hmotných i nehmotných) zdrojů a jejich distribuce či redistribuce. Jedná se o zdroje potřebné pro participaci na aktivitě společnosti jako celku a vyloučení z podílu na nich vede k chudobě a sociální či kulturní izolaci (např. Mareš 2003: 15).
- Symbolická sociální exkluze vyjadřuje „marginalizaci a stigmatizaci některých sociálních skupin veřejností (to jest většinou společností), avšak ne v rovině aktivního a skutečného vylučování, nýbrž vylučování verbálního, to je skrze vyjadřování různé míry odmítání a odporu“ (Rabušic 2000: 67-85).

FORMY RASISMU (Kleinpenning a Hagendoorn 1993)

	Nerasismus	Odmítavý rasismus	Etnocentrismus	Symbolický rasismus	Biologický rasismus
Povaha	Rozdíly v lidských schopnostech jsou naučené				Rozdíly mezi skupinami jsou vrozené
nadřazenost	Žádné nadřazené rasy		Kulturní nadřazenost etnické skupiny	Biologická nadřazenost etnické skupiny	
hrozba	Nečlenové naší skupiny nejsou hrozbou ale spíš obohacením	Kontakt s nečleny je ohrožující/ sociálním problémem	Nečleni představují kulturní hrozbu /sociální problém		Etnické skupiny jsou biologickou hrozbou/ rasovým problémem
práva	Rovná práva		Žádná práva na rovnost /podřízenost	Práva rovnosti ale ne víc než si zaslouží	Nečlenové nemají žádná práva
uspořádání	Nečlenové mohou žít podle své vlastní kultury		Nečlenové se musí přizpůsobit členům	Nečlenové se mohou chovat jak chtějí v rámci omezení	Nečlenové se nemohou přizpůsobit, musí být vyloučeni
Segregace	Žádné kulturní nebo fyzické rozdělování mezi skupinami	Odstup k nečlenům	Kulturní oddělení mezi skupinami		Fyzická segregace ras
Ideální společnost	Pluralismus jako ideál společnosti	Členská kultura by měla být dominantní a přijatá nečleny			Homogenní společnost jedné rasy

	Mean ^b 4.0	Disagree 83.5%	Neutral ^c 8.7%
Biological Racism Scale			
Ethnic minorities and Dutch people should not be allowed to live in the same neighborhoods.	2.6	80.3	10.1
Ethnic groups are less intelligent than the Dutch.	2.7	73.6	16.5
Because the Netherlands is not their natural homeland, ethnic minorities in fact have no right to be here.	3.1	74.0	12.4
The Dutch behave better than ethnic groups.	3.6	60.6	22.3
	Mean ^b 3.6	Disagree 69.4%	Neutral ^c 15.0%
Symbolic Racism Scale			
Ethnic minorities should[n't] have the same political and social rights as the Dutch.	3.5	64.3	15.5
Meanwhile, ethnic minorities have more rights than they deserve.	3.6	59.6	25.7
All those different cultures in the Netherlands are a threat to our culture.	3.7	59.5	19.7
	Mean ^b 5.1	Disagree 38.1%	Neutral ^c 19.8%
Ethnocentrism Scale			
The Dutch government is[n't] authorized to exclude ethnic groups from our country on the basis of their behavior.	4.0	57.3	16.5
Ethnic minorities in the Netherlands should[n't] have the freedom to maintain their own way of life.	4.6	51.6	10.3
Interbreeding with ethnic minorities is[n't] an enrichment to the Dutch people.	5.3	22.8	43.8
Ethnic minorities living in the Netherlands have to adjust to our way of life.	6.5	14.9	9.9
	Mean ^d 5.1	Pleasant 22.3%	Neutral ^c 45.9%
Aversive Racism Scale			
To have members of [group X] as neighbors seems to me. . . .	4.9	32.5	39.0
To have a lot of [group X] as classmates seems to me. . . .	5.0	29.9	39.5
To have a relationship with, or to be married to, a [member of group X] seems to me. . . .	5.4	22.2	29.0

Guttmanova škála?

Table 5. Scores on the Dichotomized Racism Scales That Characterize the Various Steps in the Ethnic Attitude (N = 1,588)^a

Steps	Score on Racism Scale				Percentage of Respondents
	Aversive Racism	Ethnocentrism	Symbolic Racism	Biological Racism	
Egalitarianism	0 ^b	0	0	0	33.8
Aversive racism	1 ^c	0	0	0	15.0
Ethnocentrism	1	1	0	0	17.0
Symbolic racism	1	1	1	0	7.6
Biological racism	1	1	1	1	5.2
					Subtotal 78.6%
Error Types					
Assimilationists	0	1	0	0	11.7
Other error types	0/1	0/1	0/1	0/1	9.7
					Total 100.0%

^a Differences in n are caused by missing data.

^b 0 indicates a mean score lower or equal to the midpoint of the scale (≤ 5).

^c 1 indicates a mean score higher than the midpoint of the scale (> 5).

Vysvětlení postojů k politikám týkajících se menšin v Německu (Clark a Jerome 1997)

GERMAN ATTITUDES TOWARD IMMIGRATION POLICY

	West Germany	East Germany
Percentage of Germans who support political refugee status for:		
Gypsies	23.3	24.8
Albanians	30.1	34.5
Serbs	31.2	36.4
Kurds	49.0	54.0
Croats	61.0	54.1
Percentage of Germans who believe that foreign workers should be allowed immigration only for a few months in a year and then be made to return to their homeland	66.4	70.4
Minimum N	1861	944

Teorie:

- **Ekonomický sebe-zájem**
- **Tradiční rasismus**
- **Symbolický rasismus**

Výsledky

Západní Německo :

- Ekonomické vysvětlení žádný vliv
- Neplatí teze „symbolického“ rasismu
- Opozici k politikám výhodným pro menšiny nejvíce vysvětluje tradiční rasismus

Východní Německo

- Ekonomické vysvětlení slabé
- Účinným predikátorem „symbolický“ rasismus

Postoje k etnickým a národnostním menšinám a vliv kontextu (Oliver a Mendelberg 2000)

- Kontext jako zásadní determinanta v sociálně vědním výzkumu
- Robinsonův efekt
- Dominantní teorie – hypotéza mocenské hrozby (power threat)

Problém

- Přehlíží sociálně-ekonomickou situaci
- Pracuje na příliš velkých oblastech

Symbolic Racism

Negative Stereotypes

	Model I	Model II	Model I	Model II
Environmental Variables				
Education—Zip code	-.258** (.051)	-.186** (.050)	-.076** (.031)	-.027 (.031)
Percent Black—Zip code	-.079 (.055)	-.082 (.053)	-.014 (.033)	-.010 (.032)
Medium Black Metro	.019 (.018)	.019 (.018)	.016 (.011)	.016 (.011)
High Black Metro	.035 (.019)	.026 (.018)	.026* (.013)	.019 (.011)
Rural	.014 (.017)	.011 (.017)	.001 (.011)	-.000 (.010)
South	.036* (.015)	.033* (.015)	.031** (.009)	.028 (.009)
Individual-level Variables				
Political Knowledge	-.031** (.011)	-.014 (.011)	-.039** (.007)	-.031** (.007)
Authoritarianism		.202** (.033)		.052** (.020)
Outgroup Hostility		.018** (.027)		.241** (.025)
Education	-.020** (.006)	-.006 (.006)	-.017** (.004)	-.010** (.004)
Income	.006** (.002)	-.001 (.002)	.001 (.001)	.000 (.001)
Age	.001 (.000)	.000 (.001)	.001* (.000)	.000 (.000)
Length of Residence	-.004 (.005)	-.007 (.004)	-.002 (.003)	-.004 (.003)
Female	.000 (.013)	.006 (.012)	-.035** (.007)	-.026** (.007)
Republican	.066** (.013)	.040** (.013)	.015* (.008)	.001 (.008)
Independent	-.025 (.030)	-.017 (.030)	-.051** (.018)	-.050** (.018)
Adjusted R ²	.07	.19	.11	.18
N	1476	1454	1416	1394

Výsledky

- Míra předsudků v lokalitách nesouvisí s podílem černochů ale s vzdělanostní úrovní
- Vliv lokální socio-ekonomické situace na rasové předsudky se nemění s podílem černochů

Co tedy vysvětluje větší rasismus u bílých žijících v málo vzdělaných oblastech?

- 1) reakce na stresující podmínky, výsledkem obecného nepřátelství (v těchto oblastech víc autoritářství a antisemitismu).
- 2) vzdělání v oblasti zachycuje sociální normy – bydlí tu míň vzdělaní, rasově konzervativní a to dělá rasismus více akceptovatelným.

Díky za pozornost a

Veselé Vánoce !